VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 103)**
- **Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 172)**

z dnia 16 stycznia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 103)

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 172)

16 stycznia 2015 r.

Komisje: Administracji i Cyfryzacji oraz Kultury i Środków Przekazu, obradując pod przewodnictwem posła **Andrzeja Orzechowskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji Administracji i Cyfryzacji, rozpatrzyły:

– poprawkę zgłoszoną w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (druki nr 2676 i 3016).

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Stępniak** naczelny dyrektor Archiwów Państwowych wraz ze współpracownikami, **Janusz Szymański** główny specjalista w Wydziale ds. finansowych i nadzoru nad instytucjami podległymi w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral**, **Grażyna Kućmierowska** i **Ewa Sarnecka** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Radosław Radosławski** i **Dorota Rutkowska-Skwara** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Dzień dobry, proszę o zajmowanie miejsc. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Administracji i Cyfryzacji oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu. Witam bardzo serdecznie państwa posłów i zaproszonych gości, a przede wszystkim dyrektora Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych pana Władysława Stępniaka wraz ze współpracownikami. Stwierdzam kworum.

W porządku dziennym posiedzenia mamy rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach – druki nr 2676 i 3016. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisje przyjmują zaproponowany porządek. Sprzeciwu nie słyszę i nie widzę. Przechodzimy zatem do realizacji porządku dziennego.

W czasie drugiego czytania została zgłoszona jedna poprawka przez Klub Prawa i Sprawiedliwości. Czy ktoś w imieniu wnioskodawcy chciałby omówić tę poprawkę? Bardzo proszę.

Poseł Piotr Babiarz (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Klub Prawa i Sprawiedliwości w czasie drugiego czytania złożył jedną poprawkę. Chodzi konkretnie o dziewiątą poprawkę procedowanej noweli ustawy, czyli art. 24 ust. 1. Chodzi o skreślenie tej poprawki, pozostawienie pierwotnego tekstu zapisu art. 24 ust. 1.

W naszym przekonaniu ta poprawka w nieuzasadniony sposób wzmacnia właściwego ministra do spraw archiwów, czyli ministra kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który w myśl tej poprawki może tworzyć, likwidować, a także i łączyć archiwa państwowe bez zasięgnięcia jakiejkolwiek opinii dyrektora naczelnego Archiwów Państwowych.

Wydaje się, że ta poprawka w nieuzasadniony sposób wzmacnia ministra i likwiduje opiniodawczość właściwego dyrektora. Prosimy o pozostawienie tego artykułu bez zmian. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Strona rządowa. Czy pan dyrektor chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych Władysław Stępniak:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym powiedzieć kilka zdań na temat genezy tej inicjatywy, dosłownie dwa zdania. Stoimy w obliczu rozwiązania bardzo poważnego problemu, jakim jest rozstrzygnięcie spraw związanych z działalnością centralnych archiwów państwa. Jest w tej chwili bardzo trudny moment w funkcjonowaniu tej sieci archiwalnej. W urzędach centralnych, ministerstwach, zalega ponad 5 km materiałów archiwalnych, które już od dłuższego czasu powinny być w archiwum opracowane, w pełni dostępne dla potrzeb informacyjnych obywateli tudzież badań naukowych.

Koniecznym jest podjęcie inwestycji w Warszawie dla potrzeb właśnie archiwów centralnych. W tej sytuacji powróciła idea stworzenia Archiwum Narodowego Rzeczpospolitej Polskiej. W dzisiejszym stanie prawnym, aby osiągnąć ten cel musielibyśmy wkroczyć na drogę likwidacji istniejących trzech archiwów centralnych, spośród których na przykład Archiwum Główne Akt Dawnych istnieje nieprzerwanie jako instytucja państwa od roku 1808. Jest drugim pod względem długości egzystencji archiwum narodowym w Europie.

W tych warunkach formuła, że minister łączy archiwa państwowe pozwoli nam, tworząc strukturę i koncepcję działalności archiwum narodowego, zachować w metryce jego urodzenia 1808 rok. To był jedyny motyw, którym kierowaliśmy się zgłaszając propozycję zmian w artykule, na podstawie którego minister prowadzi te działania. Kwestie związane z rolą naczelnego dyrektora archiwów państwowych, to znaczy czy to na jego wniosek czy jest to inicjatywa w pełni niezależna od ministra kultury i dziedzictwa narodowego wyniknęły ze względu na opinie prawników i art. 92 konstytucji. Te prerogatywy naczelnego dyrektora mają, w świetle tych ekspertyz prawnych, ograniczać konstytucyjne uprawnienia właśnie ministra.

Dlatego, szanowny panie pośle, szanowni państwo, prosiłbym o rozważenie możliwości zmiany tego zapisu dotyczącego łączenia archiwów państwowych. W przeciwnym przypadku mielibyśmy do czynienia z sytuacją niezwykle trudną, wręcz buntem całego środowiska, w skali kraju, i poza jego granicami, gdyż Archiwum Główne Akt Dawnych jest instytucją o bardzo wysokim prestiżu w skali ogólnej. To wydaje się byłoby bardzo niewskazane, aby poprzez likwidację archiwów centralnych tworzyć nowe archiwum narodowe. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Dziękuję serdecznie, panie dyrektorze. Pan poseł Piotr Tomański, ale to dosłownie zdanie albo dwa, bo już nie mamy czasu.

Poseł Piotr Tomański (PO):

Tak, ja chciałem złożyć wniosek przeciwny, ponieważ w tym obecnym stanie prawnym tej ustawy, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych będzie uczestniczyła w procedurze legislacyjnej. W związku z tym nie powinniśmy przyjmować tego rozwiązania, ponieważ minister wydaje rozporządzenie i będzie na pewno oczywiście uwzględniał wnioski i współpracował z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych. Jednak wydawałoby się, że to mogłoby być konstytucyjnie wątpliwe, jeżeli przyjęlibyśmy tę poprawkę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Rozumiem panie pośle, że jest to głos przeciw poprawce. Przechodzimy do głosowania, już naprawdę zbliżamy się, bo mamy na sali plenarnej… proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Niestety, te argumenty podane przez pana dyrektora, z całym szacunkiem, panie dyrektorze, nie przekonują. Przecież my nie chcemy niczego innego, tylko tego, żeby pan miał ustawowo zagwarantowane prawo wyrażenia swojej opinii. Wreszcie archiwa państwowe, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych jest najbardziej fachowym i najle-

piej merytorycznie przygotowanym organem, i domagamy się tylko… Nie odbieramy nikomu niczyich kompetencji, tylko domagamy się, żeby pan się w tej sprawie po prostu wypowiedział, żeby zasięgnięcie tej opinii było zagwarantowane, nic więcej. Tak więc naprawdę to nikomu nie przeszkadza, to nie ujmuje ani kompetencji konstytucyjnych, ani kompetencji zarządczych, tylko po prostu merytorycznie umacnia i argumentuje dodatkowo jeszcze ten proces, który będzie… łączenia, rozdzielania, będzie po prostu przeprowadzany, bo musi być przeprowadzany, i zmian… i to tylko tyle.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Dziękuję serdecznie, pani przewodnicząca. Był głos przeciw, jest głos za, poddaję zatem pod głosowanie poprawkę. Sekretariat proszę o liczenie głosów.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Kultury i Środków Przekazu Joanna Góral:

Za 12 głosów, 20 przeciw, zero wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Andrzej Orzechowski (PO):

Stwierdzam zatem, że poprawka nie uzyskała większości głosów. Pozostał nam jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby dotychczasowy pan poseł sprawozdawca, pan poseł Piotr Tomański nadal pełnił tę funkcję. Czy jest sprzeciw wobec kandydatury pana posła Piotra Tomańskiego, jako sprawozdawcy? Nie słyszę. Stwierdzam zatem, że pan poseł Piotr Tomański został wybrany posłem sprawozdawcą.

Pozostało nam jeszcze wyznaczenie terminu przedłożenia opinii o zgodności przepisów zawartych w dodatkowym sprawozdaniu, proponuję ten termin ustalić na 23 stycznia br. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę sprzeciwu. Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie, dziękuję wszystkim państwu bardzo serdecznie za obecność.